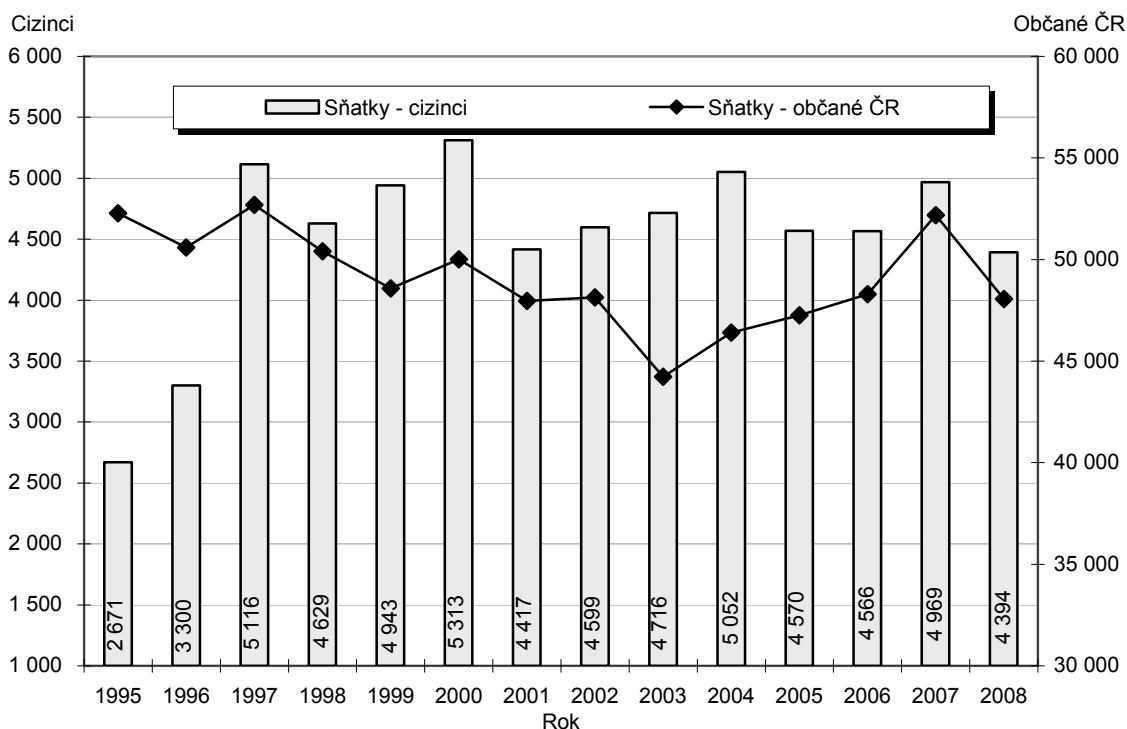

3. Sňatky cizinců

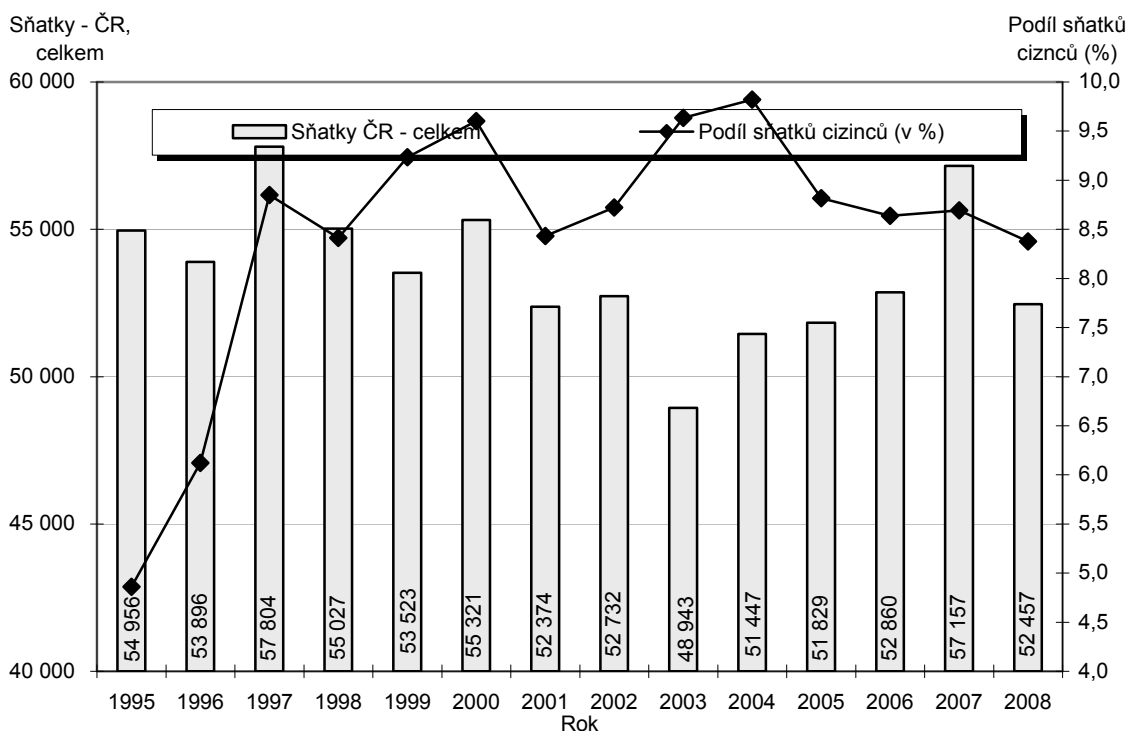
Dalším analyzovaným procesem v populaci cizinců České republiky se stala sňatečnost. Jak graf 12, tak graf 13 ukazují kolísavý průběh počtu sňatků občanů ČR a rovněž cizinců. Co se týká cizinců, byla nejvyšší hodnota počtu jejich sňatků zaznamenána v roce 2000, kdy se číslo dostalo přes 5 300. Z dlouhodobého pohledu se počet sňatků cizinců pohybuje kolem hodnoty 4 500, kromě prvních sledovaných let. Naopak u počtu sňatků občanů ČR bylo nejvyšší hodnoty dosaženo v roce 1997 (52 688). Druhé přesažení hodnoty 52 tis. se vyskytlo v roce 2007.

Graf 12: Sňatky občanů ČR a cizinců v letech 1995–2008 (Pramen: ČSÚ)

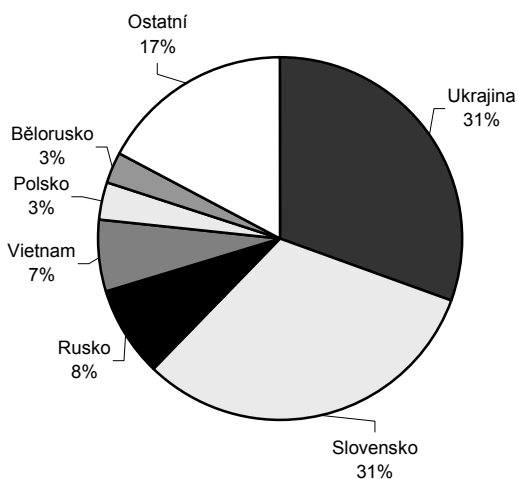
Také křivka znázorňující podíl sňatků cizinců v grafu 13 má kolísavý průběh. V počátečních sledovaných letech dosahovaly hodnoty nejnižší úrovně kolem 5 %. V průběhu časového intervalu jsou na křivce vidět dva vrcholy, první v roce 2000, kdy podíl sňatků cizinců dosáhl hodnoty 9,6 %. Výskyt maxima v tomto roce je dán vzejitím platnosti nového zákona o pobytu cizinců na území ČR (zák. č. 326/1999 Sb.) zpřísňujícím podmínky získání povolení k pobytu. Druhé maximum se nachází v roce 2004 (9,8 %), kdy vstupem ČR do EU začal platit dvojitý pobytový režim, jednak pro občany EU, EHP a Švýcarska a jejich rodinné příslušníky, jednak pro občany ostatních nečlenských zemí. V posledních sledovaných letech se zdá, že se podíly sňatků cizinců ustálily na hodnotě kolem 8,5 %.

Graf 13: Sňatky v ČR a podíl sňatků cizinců v letech 1995–2008 (Pramen: ČSÚ)

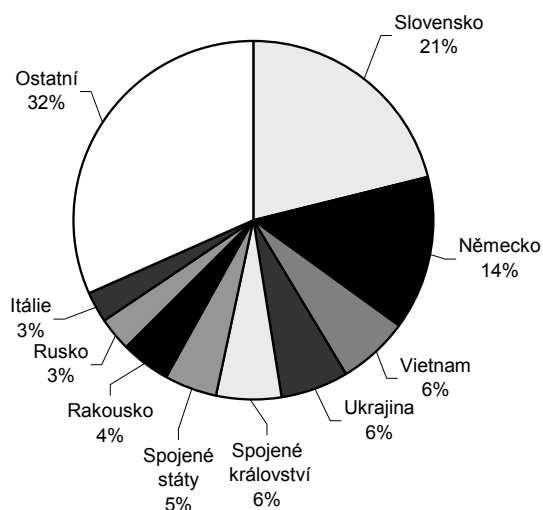

Vezmeme-li v úvahu složení manželských párů, převládaly mezi lety 1995 až 2008 s hodnotou slabě pod 60 % novomanželské páry s mužem ČR a ženou-cizinkou. Opačné složení, tedy žena ČR a muž cizinec, tvořilo ve sledovaném období více jak 38 %. Dopočet do celku pak zbývá na páry tvořené z obou stran jiným než českým státním občanstvím.

Graf 14: Sňatky: žena – cizinka – muž ČR; 1995–2008 (Pramen: ČSÚ)

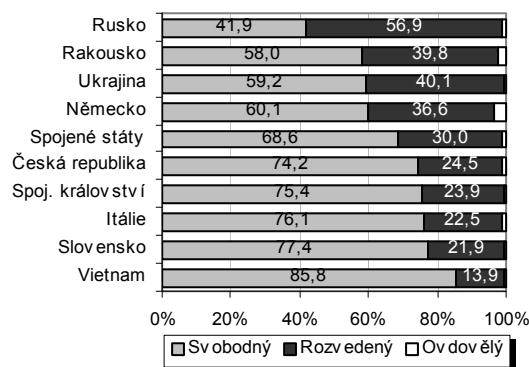

Graf 15: Sňatky: muž – cizinec – žena ČR; 1995–2008 (Pramen: ČSÚ)

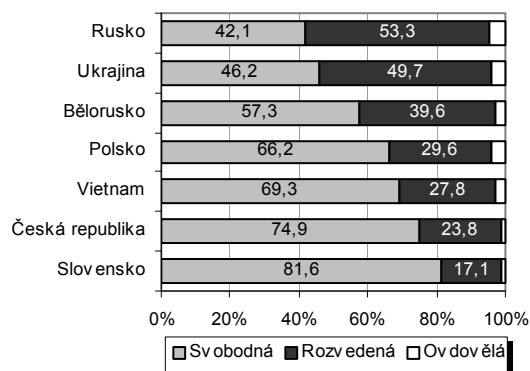

Z grafů 14 a 15 je patrné, že jak muži ČR, tak ženy ČR si za manžela/ku zvolili ve sledovaném časovém úseku nejčastěji partnera slovenského státního občanství. Poté se ale situace mezi pohlavími podle státního občanství mění. Zatímco ženy ČR si berou nejčastěji za manžela muže ze západních států (vyjma Vietnamu a Ukrajiny) ponejvíce pak občany Německa (14 %), Spojeného království (6 %) a Spojených států (5 %), muži ČR si za manželky vybírají nejčastěji občanky Ukrajiny (31 %), Ruska (8 %) a také Vietnamu (7 %).

Graf 16: Rodinný stav ženicha podle státního občanství (Pramen: ČSÚ)

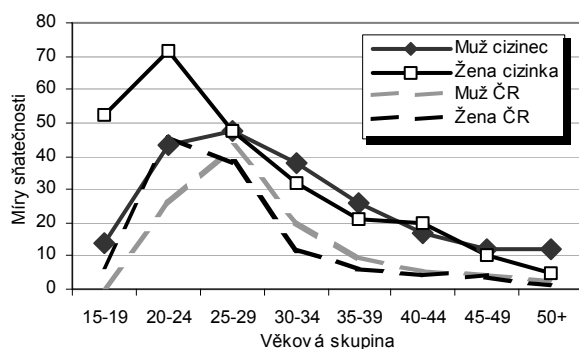

Graf 17: Rodinný stav nevěsty podle státního občanství (Pramen: ČSÚ)

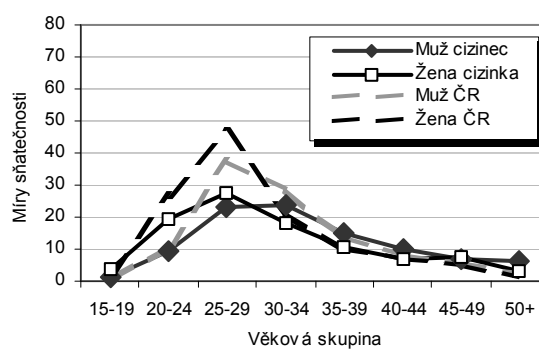

Grafy 16 a 17 ukazují strukturu snoubenců podle rodinného stavu. Je vidět, že u všech státních občanství, vyjma Ruska, a také u nevěst v případě Ukrajiny, převažovali svobodní snoubenci. Zatímco u ženichů zaznamenal největší podíl svobodných Vietnam (86 %), u nevěst to bylo Slovensko (82 %). Nadpoloviční zastoupení rozvedených snoubenců bylo v rozmezí let 1995–2008 pouze u Ruska. Nevěsty z Ukrajiny se však této hranici velmi těsně přiblížily. Podíly ovdovělých snoubenců jsou pro sledované období u obou pohlaví minimální. V případě Německa překročily hranici 3 %. Mírně vyšší podíly ovdovělých snoubenců nalézáme u nevěst. V případě Polska, Ruska a Ukrajiny překročily 4% hranici.

Graf 18: Míry sňatečnosti podle věku v roce 2001 (Pramen: ČSÚ)

Graf 19: Míry sňatečnosti podle věku v roce 2008 (Pramen: ČSÚ)

Z výše zobrazených grafů jsou patrné minimálně dvě skutečnosti. Každý graf informuje o odlišné úrovni sňatečnosti podle věku mezi cizinci a občany ČR v daném roce. Mezi sebou pak lze srovnat úroveň sňatečnosti v čase.

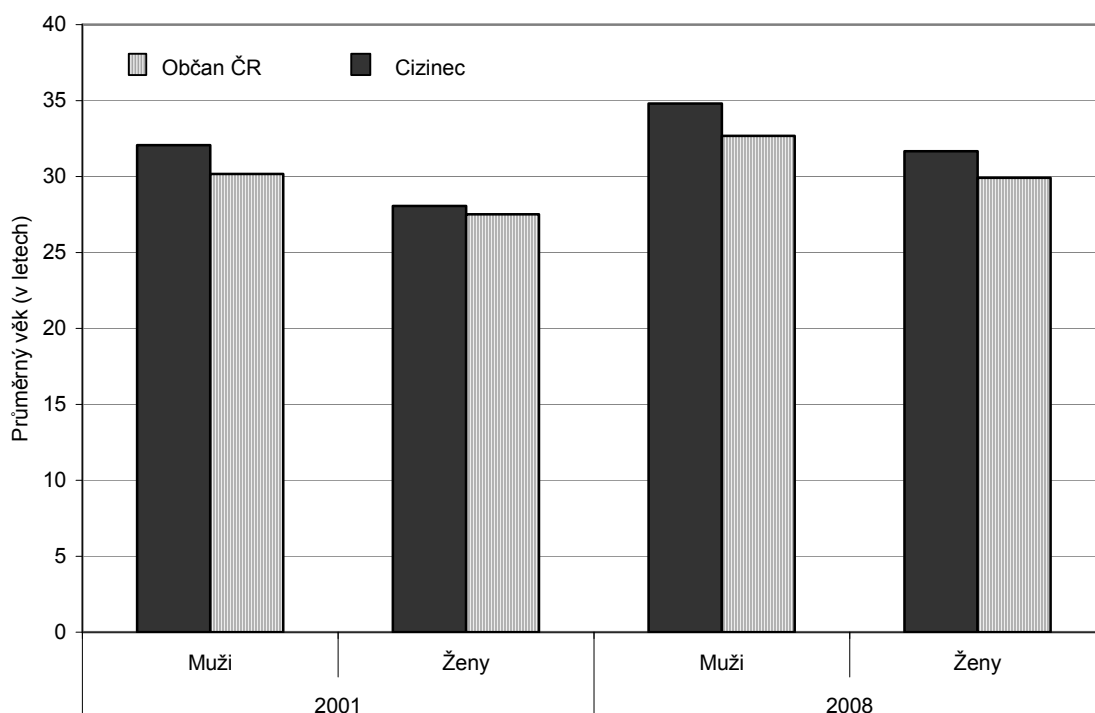
Z grafu 18 je vidět, že cizinci jak muži, tak ženy měli úroveň sňatečnosti vyšší. Největší rozdíly se projevovaly na počátku věkového intervalu u žen cizinek. V těchto věkových skupinách zaznamenaly v porovnání s ženami ČR největší rozdíl. U mužů nebylo maximum tak výrazné jako u žen. Nejvyšší úroveň dosahovali muži cizinci ve věkových skupinách 25–29 let a 30–34 let. Co se týká úrovně sňatečnosti občanů ČR, je patrná vyšší intenzita na počátku věkového intervalu u žen, zatímco u mužů nastal vrchol ve věkové skupině 25–29 let. Z hlediska dosažení maxima byly rozdíly mezi cizinci a občany ČR minimální a toto platí pro obě pohlaví. Druhý graf zobrazuje stav v roce 2008, kde je již intenzita sňatečnosti podle věku u cizinců obou pohlaví nižší přes všechny věkové skupiny. Jak muži

cizinci, tak ženy cizinky neměli v úrovni sňatečnosti výrazný vrchol. Naopak u občanů ČR bylo maximum u obou pohlaví přibližně ve stejné věkové skupině 25–29 let.

Při pohledu na oba grafy současně je znát, že se úroveň sňatečnosti jak u cizinců, tak u občanů ČR mezi roky 2001 a 2008 změnila. U obou skupin obyvatel došlo k poklesu úrovně, u cizinců výrazněji. Došlo také k přesunu nejvyšší intenzity sňatečnosti do starších věkových skupin. Toto platí pro obě pohlaví a taktéž pro obě skupiny obyvatel.

Poslední graf kapitoly pojednávající o sňatečnosti ukazuje průměrný věk vstupu do manželství. Do hodnot průměrného věku se promítly opakované sňatky. Je možno konstatovat, že cizinci obou pohlaví měli vyšší průměrný věk při vstupu do manželství. Rozdíl je více znatelný u mužů.

Graf 20: Průměrný věk při vstupu do manželství v roce 2001 a 2008 (Pramen: ČSÚ)

Závěr:

Podobně jako u procesu porodnosti, jsou i u procesu sňatečnosti patrné rozdíly mezi cizinci a občany ČR. Opět platí, že se rozdíly více projevily v intenzitách než strukturách. V roce 2001 měli cizinci vyšší intenzitu sňatečnosti zejména na začátku věkového intervalu. Naopak v roce 2008 měli cizinci nižší intenzitu sňatečnosti platící pro obě pohlaví než občané ČR a měli také (platné pro oba sledované roky) vyšší průměrný věk při sňatku. Naopak podle struktury vstupu do manželství nebyly rozdíly výrazné. U obou skupin obyvatel převažovali svobodní snoubenci, s výjimkou občanů Ruska, kde byli u obou pohlaví více zastoupeni rozvedení snoubenci. Totéž platilo pro ženy z Ukrajiny.